

Trump og Goldman Sachs skattereform for de rige

Skrevet af: **Jack Rasmus** | Offentliggjort: 15. december 2017

Donald Trump har introduceret sin længe ventede skattereform med en skønnet ramme på mellem 2 og 2,4 billioner dollars. Som med hans mange andre fordrejede udgaver af sandheden har Trump hævdet, at hans planer vil gavne middelklassen og ikke de rige - den indtil videre seneste løgn, som denne præsident er kommet med.

I modsætning til hvad præsidenten påstår, så har det uafhængige Skattepolitiske Center (*Tax Policy Center* [\[1\]](#)) vurderet, at halvdelen af skattereduktionen på mere end 2 billioner dollars vil gå til den mest velhavende ene procent af husholdningerne, der tjener mere end 730.000 dollars om året, og at dette vil betyde en vækst i den disponible indkomst for disse husholdninger på 8,5 procent. Men det er blot konsekvenserne i det første år af de 10 år, hvor skattereformen skal virke. Det blive værre med tiden.

Ifølge centerets beregninger vil: "Skattebetalere i den øverste ene procent af indtægtsskalaen (med indkomster over 730.000 dollar) modtage omkring 50 procent af skattebesparelsen (I 2018). Imidlertid vil den øverste ene procent få 80 procent af skattereduktionen i planen, mens andelen for de middelstore indkomster vil falde til omkring 5 procent." I skattereformplanens sidste år - 2027 - vil den mest velhavende ene procent af familierne få et udbytte på 207.000 dollar - og den mest velhavende 0,1 procent af husholdningerne vil få en indkomststigning på 1.022.000 dollar.

Da han blev konfronteret med disse fakta på landsdækkende TV, trak Trumps finansminister Steve Mnuchin [\[2\]](#) hurtigt følehornene til sig og indrømmede, at han ikke kunne garantere, at samtlige middelklassefamilier ville komme til at opleve en reduktion i skatterne. Og det har han helt ret i. Det har han, fordi 15-17 millioner (12 procent) af de skattebetalende familier i USA vil stå over for en skattestigning allerede i reformens første år. Og i det tiende og sidste år af reformens løbetid vil "en ud af fire middelklassefamilier opleve at ende med at skulle betale højere skatter."

Den amerikanske økonomis trojka

Trump's plan er faktisk skrevet af de tidligere ansatte ved Goldman-Sachs, der har styret Trumps økonomiske politik, siden han tiltrådte - Mnuchin og Gary Cohn, leder af Trumps økonomiske råd - er de to personer, som har skrevet oplægget. De er også begge to tidligere ledere i den globale skyggebank, der hedder Goldman Sachs. Sammen med den anden instans, der fastlægger USA's økonomiske politik - Den Amerikanske Centralbank - der ledes af en anden tidligere nøglemedarbejder ved Goldman Sachs, Bill Dudley, der er administrerende direktør for *New York Federal Reserve Bank* [\[3\]](#), udgør Goldman-Sachs trio'en Mnuchin, Cohn og Dudley det, der med god ret kan kaldes for USA's trojka for den interne økonomiske politik.

Derfor er Trumps skattereformforslag i virkeligheden en plan undfanget af de store banker - den er skrevet af bankfolk og finansielle investorer (som Trump selv) og den er skrevet for at gavne de rigeste 1 procent. Når man tager i betragtning, at den økonomiske politik under Trump styres af bankfolk, er det ikke overraskende, at den administrerende direktør for den største af de amerikanske banker - Morgan Stanley - for nogle få måneder siden indrømmede, at beskæringen af den nominelle virksomhedsbeskatning fra de aktuelle 35 procent til en ny nominel andel på 20 procent ville betyde, at Morgan Stanley ville kunne se en vækst i sin indtjening på mellem 15 og 20 procent. Og det er så en vurdering baseret på de nominelle skattesatser - indregner man de forskellige smuthuller, er der helt sikkert tale om mere.

Trumps trojka har udtalt, at man håber at skattepakken vil levere billioner af dollar til deres venner blandt de rigeste 1 procent allerede i forbindelse med juledagene 2017. Denne julegave - bestående af de tre centrale skattebesparelser for de rige og deres virksomheder - vil efter deres mening have en værdi på billioner af dollar.

Nedsættelsen af virksomhedsbeskatningen

Det første af de tre hovedelementer er den store nedskæring i den nominelle rate for virksomhedsbeskatningen fra de aktuelle 35 til 20 procent. Dertil kommer afskaffelsen af det såkaldte *territoriale skattesystem*, der blot er et smart ord for afslutningen af beskatningen af profitter indhentet i udlandet. Aktuelt hober amerikanske firmaer 2,6 billioner dollar op i profitter udenfor landets grænser og nægter at betale skat af disse profitter. Med andre ord har kongressen og skiftende præsidenter gennem tiden nægtet at håndhæve denne beskatning. Og nu er det fiktive beskatningssystem så blevet afskaffet officielt. Firmaerne betaler kun skat af deres amerikanske profitter, hvilket vil få dem til at arbejde endnu hårdere på at flytte produktionen og profitten til deres udenlandske datterselskaber.

Trumps plan foreslår samtidig noget, som man kalder for en *skatterabat for tilbageflytning*. Hvis de store teknologiselskaber, medicinselskaber, banker og energiselskaber hjemtager deres skønnede 2,6 billioner dollar store overskud (det er det officielle tal, der ganske givet reelt er endnu højere), så vil kongressen kun kræve, at de betaler en skat på 10 procent - ikke den aktuelt gældende skattesats på 35 procent og end ikke de 20 procent, som Trumps forslag opererer med. Denne mulighed vil givetvis blive koblet til en eller anden form for forpligtelse til at investere pengene i den amerikanske økonomi. Og det er så den måde, som man vil sælge forslaget på til den amerikanske offentlighed. Men denne fidus har været prøvet før i perioden 2004-5 under George W. Bush. Og dengang forventede man, at lovgivningen ville betyde, at omkring 700 milliarder dollar, der var gemt af vejen i udlandet *vendte hjem*. Omkring halvdelen af beløbet blev rent faktisk hjemtaget, men de amerikanske virksomheder investerede ikke pengene i jobskabende aktiviteter, sådan som det var forudsat, at man skulle gøre. I stedet brugte man de hjemtagne profitter til at opkøbe konkurrenter (gennem sammenlægninger og regulære opkøb), til at udbetale udbytte til aktionærene og til at tilbagekøbe egne aktier, hvilket betød, at aktiekurser og priser på fast ejendom blev drevet voldsomt i vejret fra 2005 til 2007. Det aktuelle forslag fra Trump vil helt sikkert ende med det samme resultat som i 2005.

Skattenedsættelser for selvstændige erhvervsdrivende

Den anden store skattenedsættelse på erhvervsbeskatningens område er et forslag om at reducere den nominelle skatteprocent for virksomheder, der ikke drives i form af selskaber - som ejerfællesskaber og partnerskaber, hvis indkomster (dvs. profitter) behandles som personlig indkomst. Dette kaldes *for the pass through business income provision* [\[4\]](#) - kort sagt personligt overskud af erhvervsmæssig aktivitet anvendt til forbrug.

Det dækker over skattelettelser for forretninger drevet uden at være selskaber - som lægeklinikker, advokatfirmaer, investeringsforeninger med videre. Fyrre procent af indkomsten på dette område bliver aktuelt beskattet med 39,6 procent (den højeste indkomstskatteprocent for personlig indkomst). Trump foreslår en beskæring til en nominel skatterate på 25 procent - Ikke selskabsorganiserede virksomheder får således pr. omgående en besparelse i skatten på 14,6 procent - dvs. næsten det samme som de 15 procent, som selskaberne får.

Både når vi taler om selskabsskatten og om beskatningen af personligt ejede virksomheder taler vi altså om skattelettelser på 14,6 og 15 procent. Den effektive beskatning er så det, der faktisk betales i skat - efter fradrag og anvendelse af smuthuller - efter at virksomhedernes højt betalte

skatterådgivere har gennemgået selvangivelsen, efter at indehaverne har anvendt deres kreative evner til at udnytte skattely, lettelser for udenlandske kapitalplaceringer eller efter at pengene er blevet anbragt for eksempel på Cayman Islands, i Schweiz eller i en halv snes skattevenlige østater rundt omkring i verden,

For eksempel har Apple alene ophobet 260 milliarder dollar i kontanter aktuelt - hvoraf de 95 procent står på konti udenfor landets grænser for at undgå at betale skat af dem. Store multinationale virksomheder som Apple - dvs. reelt alle store teknologivirksomheder, store konglomerater, banker og olieselskaber - betaler allerede nu kun reelt mellem 12 og 13 procent i skat.

Teknologifirmaer, store medicinalfirmaer, banker og olieselskaber er kendt for i stor stil at overtræde reglerne om overførsel af store beløb til offshore-konti for at undgå at betale skat. Microsofts effektive, globale skatteprocent sidste år var kun på 12 procent. IBM's endnu lavere - nemlig 10 procent. Det enorme medicinalfirma Pfizer betalte 18 procent og oliefirmaet Chevron 14 procent. Et af de største amerikanske firmer i hele verden, General Electric, betalte kun 1 procent. Når deres nominelle skatteprocent med Trumps skatteplan reduceres til 20 procent, så vil de komme til at betale endnu mindre - sandsynligvis kun etcifrede procenter - hvis overhovedet noget.

Trump's virksomhedsskatter betyder, at firmaerne omgående får lov til at beholde mindst 15 procent mere af deres indtægter for sig selv. Og mere end det reelt. Det betyder, at de kan udmønte endnu mere i udbytte til chefer og store aktionærer og partnere, end de gjorde de seneste år. Og i disse år har der været tale om ganske betydelige beløb. For eksempel er udbetalinger af forskellige typer og tilbagekøb af aktier endt på mere end 1 billion dollar i gennemsnit de seneste 6 år siden 2010. I alt mere end 6 billioner dollar.

Men alt dette dækker kun nedsættelsen af selve erhvervsbeskatningen i Trumps plan. Der er et tredje element i nedsættelsen, nemlig det der drejer sig om den personlige indkomstskat. Denne nedsættelse vil i alt overvejende grad komme den rigeste 1 % af husholdningerne til gode.

Der er mange af de forslag, som Trumps Trojka har fremsat, der retter sig netop mod denne 1 % i form af reduktioner i den personlige indkomstskat.

Den første skattefidus for den rigeste 1 % af familierne er Trumps forslag om at reducere grænseværdierne for den personlige indkomstskat. De nye grænseværdier hedder 35 procent, 24 procent og 12 procent.

Skattereduktion i den personlige indkomstskat for den 1 procent

Hver gang hvor grænserne for den personlige indkomstskat beskæres, så er det de mest velhavende, der tjener på det. Den aktuelle topgrænse - der rammer husholdninger med en minimumsindkomst på 418.000 dollar, bliver reduceret fra de aktuelle 39,6 procent til 35 procent. I næste spand - dem med en indkomst mellem 191.000 og 418.000 dollar sker der det, at deres nominelle beskatningsprocent går ned fra 28 til 25 procent. Men til gengæld vil det tredje spand på 25 procent fortsætte helt ned til 38.000 dollar. Vi taler her om middelklassen og arbejderklassen, og det betyder så, at husholdninger med indtægter helt ned til 38.000 dollar om året kommer til at få den samme skatteprocent som husholdninger med en indtægt på 400.000 dollar. Var det ikke skattesænkninger for mellemklassen, som Trump talte om? Nej, der bliver kun tale om nedskæringer for indtægter over 191.000 dollar - og de virkelige substantielle nedskæringer kommer kun for indtægter over 418.000 dollar om året.

Men skattesænkningerne for de øverste 1 til 5 procent af husholdningerne er kun en enkelt del af

skattegevinsten for de rige ved Trumps plan. De virkelig store skattnedsættelser for den øverste ene procent kommer i form af ophævelsen af den skat, der kaldes for *Inheritance Tax and the Alternative Minimum Tax* - arvebeskatningen og den såkaldte alternative minimumskat - og i tilladelsen for finansspekulanter (som for eksempel mennesker der investerer i *hedge fonde*) til at overføre indkomster fra et år til et andet.

Aktuelt betales der kun arveafgift af et bo, hvis værdi overstiger 11 millioner dollar - hvilket er tilfældet for omkring 0,2 procent af alle skattebetalende husholdninger. Så afskaffelsen af arveafgiften er helt klart en gevinst for de meget rige. Den alternative minimumsskat var oprindeligt lavet for at sikre en vis minimal skattebetaling, også efter at de velhavende havde anvendt skattelysninger, huller i skattelovgivningen, havde skjult indtægter i skattely og så videre. Nu er den væk i og med Trumps plan. Indkomstoverførsel - et af skattehullerne - tillader store finansspekulanter som for eksempel direktører for hedge fonde at undgå at betale erhvervsskat i det hele taget ved at betale maksimalt 20 procent af deres hundredvis af millioner og nogle gange milliarder i indkomst hvert eneste år.

Hvem skal så betale?

Som bemærket tidligere får mennesker med en årlig indkomst på 91.000 dollar ingen skattebesparelse. De skal stadigvæk betale 25 procent i skat. Og da denne indtægt er det, der kaldes *tjent indtægt* (løn), så får de heller ingen muligheder for at benytte sig af smuthuller som dem, der har kapitalindkomst (afkast på aktier, renteindtægter og lignende) har. Hvad de får er såkaldte fradrag. Men under Trumps plan vil fradrag for statsskatter (skat til enkeltstater) - omsætningsafgifter til enkeltstater og - tilsyneladende - store medicinudgifter forsvinde. Omkostninger herved for mellemlagene og arbejderklassen estimeres til at ligge omkring en 1 milliard dollar over de næste ti år. Trump hævder, at standardfradraget bliver fordoblet og at dette vil gavne middelklassen. Men skøn afslører, at en middelklassefamilie med 2 børn står overfor en reduktion af deres standardfradrag fra 28.900 dollar til 24.000 dollar. Men sådan regner Trump nu engang.

Den almindelige skattebetaler i USA kommer altså til at betale milliarder af dollars, der bliver omfordelt til den rigeste 1 procent af befolkningen og deres virksomheder. Det vurderes, at underskuddet på de føderale budgetter vil stige med 2,4 billioner dollar over de næste 10 år som et resultat af Trumps plan. Republikanerne i Kongressen har tidligere i årevis raset over de underskud, der aktuelt udgør 20 billioner dollars. Men de er påfaldende tavse ved udsigten til at øge dette underskud med 2,4 billioner - måske fordi dette underskud skal finansiere skatterabatter til dem selv, til deres venner i den rigeste ene procent og til deres rige valgkampsdonorer i erhvervslivet.

Og begge fløje i det *amerikanske erhvervsparti* - republikanere og demokrater - undlader at nævne det økonomiske faktum, at 60 procent af det føderale underskud siden 2001 - og altså også af det løbende underskud på statsfinanserne - skyldes de skattelettelser, som George W. Bush og Barack Obama har fået vedtaget. Det har drejet sig om mere end 3,5 billioner dollar under Bush og mere end 7 billioner dollar under Obama. De sidste 10 billioner dollar af statsunderskuddet skyldes udgifter til krig og forsvarsudgifter, og de kunstigt høje priser på medicin fastsat af medicinalfirmaerne, der har drevet udgifterne i vejret ved Medicare, Medicaid og andre føderale forsikringsordninger samt udgifterne til redningsaktionen for de store banker i 2008 og 2009. Endelig har en del af årsagen været store renteudgifter ved statsgælden.

Den 35 år lange neoliberale skatteoffensiv

Skattnedsættelser for den rigeste ene procent og for erhvervslivet har altid været en fundamental del af den neoliberale økonomiske politik lige siden Reagans tid (og faktisk også den sidste del af

Jimmy Carters). Der blev også gennemført større skattereduktioner i 1981, 1986 og i perioden fra 1997 til 1998 under Clinton. George W. Bush beskar skatterne med 3,4 billioner dollar mellem 2001 og 2004 - og 80 procent af denne skattesækning gik til de mest velhavende husholdninger og virksomheder. Og han nedsatte skatterne med yderligere 180 milliarder dollar i 2008. Obama gav yderligere 300 milliarder dollar i skattereduktioner i sit såkaldte genopretningsprogram fra 2009. Og da det ikke slog til, gav han yderligere 800 milliarder i slutningen af 2010. Han forlængede Bushs skattenedskæringer med yderligere 2 år - nedskæringer der ellers stod til at løbe ud i 2011. Det kostede 450 milliarder dollar for hvert år. Og i 2013 indgik han en aftale med republikanerne om at forlænge Bushs skatterabatter fra det foregående tiår med yderligere ti år. Det kostede 5 milliarder dollar. Nu vil Trump så have mere endnu. Han lovede at sænke skatterne med 5 billioner dollar under sin valgkampagne - så det aktuelle forslag udgør måske kun halvdelen af, hvad han har planer om.

Neoliberale skattenedsættelser i USA har også været karakteriseret ved en form for spilelement. Spillet der bruges til at forvirre deltagerne spilles på flere måder.

Gennemføres en lovgivning omkring større skattenedskæringer, så fokuserer eliten og dens lobbyister på de grænser, der skiller forskellige former for beskatning og på smuthuller i skattelovgivningen. Man overdriver grænserne og udvider smuthullerne. Når offentligheden bliver opmærksomme på de forargelige smuthuller, fjerner man så nogle af dem, men reducerer samtidig skattesatserne for de rige. Når offentligheden kritiserer, at skattesatserne for de rige er alt for lave, så hæver man satserne, men øger diskret antallet af smuthuller. Spillet bliver under alle omstændigheder spillet sådan, at det resulterer i en nettogevinst for virksomhederne og de ekstremt rige.

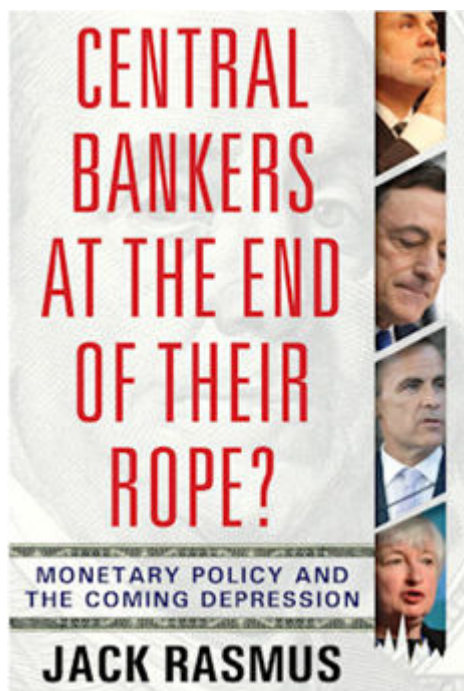
Siden Reagan og påbegyndelsen af den neoliberale skattepolitik er virksomhedsskatternes andel af den totale amerikanske skattebetaling faldet fra mere end 20 procent til nu at omfatte etcifrede procenter - godt og vel under de 10. I modsætning hertil er skatten på lønindtægter fordoblet fra 22 procent til mere end 40 procent- Et tilsvarende skifte er sket i beskatningen af den personlige indkomst, der totalt set leverer 40 procent af indkomsterne, således at de rige betaler mindre og middelklassen mere. Undervejs blev der introduceret rabatorninger til de arbejdende fattige for at få systemet til at virke mere fair. Men middelklassen - de næsten 100 millioner skattebetalere der tjener mellem 38.000 og 91.000 dollar om året - betaler regningen for både den øverste ene procent og for folk i bunden. Dette mønster blev fastlagt under Reagan. De skattelettelse på 752 milliarder dollar som han gennemførte fra 1981 til 1982 blev justeret i 1986, men nettoresultatet blev det samme - mere til de rige og til virksomhederne og mindre til mellemklassen. Og mønsteret fortsatte under Clinton, Bush og Obama - og fortsættes nu også under Trump.

For at dække over snyderiet anvender man en ideologisk facade. For eksempel påstandene om at skattenedsættelser skaber jobs - hvilket der intet empirisk bevis er for. Man hævder, at multinationale amerikanske firmaer betaler det dobbelte i skat af deres konkurrenter - mens de reelt betaler mindre. Man lyver om, at nedsættelser af virksomhedsbeskatningen automatisk er ensbetydende med investering af de sparede penge, mens virkeligheden er, at man investerer i skattely, veksler besparelserne til aktiegevinster eller anbringer dem i de finansielle markeder. Eller også overfører man profitten til udlandet for at spare på den indenlandske skat.

Konsekvenserne af Trumps skatteplan - hvis den altså vedtages - vil blive de samme som ved tidligere skattenedsættelser til den rigeste ene procent og dens virksomheder: Den vil resultere i massive omfordelinger fra middelklassen og arbejderklassen til de rige. Og ulighederne på indkomstsiden vil vokse dramatisk. De amerikanske virksomheder vil atter begynde at flytte deres profitter og investeringer til udlandet - og de profitter, der bringes skattefrit tilbage vil resultere i sammenlægninger, udbetaling af overskud og i investeringer på de finansielle markeder. Ingen reelt

nye jobs vil blive skabt i USA. De velhavende vil fortsætte med at pumpe deres opsparede midler ind i markedet for finansielle aktiver, hvilket vil resultere i yderligere bobler på børserne, på obligationsmarkedet og på investeringer i derivater og lignende. Den amerikanske økonomi vil fortsætte med at gå ned i hastighed og blive finansielt mere ustabil. Og det vil ende med endnu et finanspolitisk sammenbrud og i en massiv recession. Eller i det der er værre. Forskellen denne gang er bare, at det store flertal af amerikanske familier - fra middelklassen og arbejderklassen - vil få det endnu værre og vil have endnu sværere ved at ride det økonomiske stormvejr af denne gang.

Intet vil forandre sig, så længe *det Amerikanske Erhvervsparti* får lov til at fortsætte sine neoliberale skatteforringer og sine skattemæssige svindelnumre under dække af den sædvanlige ideologiske facade.

Jack Rasmus er forfatter til blandt andet bøgerne **Central Bankers at the End of Their Ropes?** (Clarity Press, August 2017) og *Looting Greece: A New Financial Imperialism Emerges* (Clarity Press, October 2016). Vil du tage del i yderligere analyser, så kan du købe hans bøger og lytte til hans alternative visioner på det progressive radionetværk på adressen: [HER](#)

Oversat fra engelsk af Jan Mølgaard, offentliggjort efter aftale med forfatteren.

[1] Besøg hjemmesiden for **Tax Policy Center** [ved at klikke her](#).

[2] Se mere om finansministeren [ved at klikke her](#).

[3] Se mere om banken [ved at klikke her](#).

[4] Begrebet forklares lidt mere her: [Klik her for at se forklaringen](#).